

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6, Tallinn 19080, Estonia tel. +372 646 6439, fax +372 667 8399, E-mail eki@ki.ee

Eesti piimaturg 2004. aasta 9 kuul

Tallinn
Jaanuar 2005

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: Liina Ernits
tel. 646 6438

EKI direktor Marje Josing
19080 Tallinn Rävälä 6
Tel. +372 646 6439
Fax +372 667 8399
E-mail: eki@ki.ee
<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	4
Piima tootmine	5
Piimatööstus	7
Hinnad	9
Väliskaubandus	14
Maailmaturg	19
Kokkuvõte	25

Sissejuhatus

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti piimasektori arengust 2004. aasta 9 kuu jooksul ja arengutrendidest lähitulevikus seostatult Euroopa Liidu ja maailmaturu arengutega.

Töös analüüsitakse:

- piimatootmise, lehmade arvu ja produktiivsuse muutusi;
- piimatööstuste tootmismahude ja ekspordiks müügi arengut;
- hindade muutusi erinevates müügiahela osades (tootja- hulgi-, ekspordi-, jae-, EL ja maailmaturuhinnad);
- piimatoodete väliskaubandust riigiti ja tooteliigiti;
- piimatoodete müügiolukorda EL-s ja maailmaturul.

Töös on kasutatud ESA põllumajanduse, tööstuse ja väliskaubanduse statistika andmeid, PRIA piima tootmiskvootide täitmise aruandeid ja EKI vaatluste ja tarbijaküsitluste andmeid. Euroopa Liidu ja maailmaturu ülevaadete koostamisel on kasutatud: Euroopa Komisjoni raporteid ja memosid, Saksamaa ZMP, Hollandi LOT ja EL erinevate riikide hinnaraporteid.

Töö maht on 25 lehekülge.

Kokkuvõte

2004. aasta üheksa kuuga on **piima tootmine** 4,7% suurem kui aasta tagasi ning piimatööstuste poolt varutava toorpiima **kokkuostukogused** suurenesid 8,9%, moodustades 83,8% piima kogutoodangust. Perioodiks 1.04.2004 – 31.03.2005 EL poolt määratud piima tootmiskvootidest täideti kuue kuuga 45,4%, sh 51,6% tarnekvoodist ja 7,7% otseturustuskvoodist. Lehmade arv oli septembri lõpus 800 looma võrra väiksem kui aasta tagasi, kuid piima väljalüps lehma kohta on jätkuvalt suurenenud (5,7% 2003.a suhtes).

Euroopa Liiduga liitumisel oli tugev mõju piimatoodete **väliskaubandusele** nii sellele eelneval kui ka järgneval perioodil. Väliskaubavahetuses taastus peale EL-ga liitumist positiivne trend – eksport suurenes impordist kiiremini, vahetult liitumisele eelnenud negatiivse tendentsi asemel. See viis ka positiivse kaubavahetussaldo uuesti suurenemisele. Ekspordis suurenes väljavedu endistesse Euroopa Liidu riikidesse ja vähenes uutesse liikmesriikidesse, impordis suurenes sissevedu EL uuestest ja ka endistest liikmesriikidest. Kaubavahetus kolmandate riikidega on vähenenud. Import kolmandatest riikidest moodustas 3% piimatoodete impordikäibest ja eksport nendesse riikidesse 6% ekspordikäibest. Piimatoodete ekspordi- ja impordihinnad on võrreldes aastatagusega enamikel toodetel tõusnud, jäätisel langenud. Väliskaubavahetuse käibe kasv on saavutatud nii hindade tõusu kui ka kaubakoguste suurenemise tagajärjel.

Piima **kokkuostuhind** stabiliseerus Eestis 2004. aasta 9 kuuga kõrgel tasemel (3.80...3.85 kr/kg) ning tõusid ka piimatoodete **jae-** ja **hulgihinnad** nii sise- kui välisturul. Piimatoodete maailmaturu olukord oli Euroopa Liidu piimatoodetele soodne väiksema pakkumise tõttu Okeaanias ja USA-s. Prognooside kohaselt püsib soodne konjunktuur maailmaturul ka 2005. aastal. Hinnad maailmaturul püsivad suhteliselt stabiilsed, ilmutades siiski mõnede toodete osas aasta lõpus langustendentsi. Senini on raskendatud eksport Venemaale, mille lahenemist ootavad EL liikmesriigid WTO läbirääkimistel.